

[Kampmann.]

For mig at se fører disse sidste betragtninger frem til det, vi i socialdemokratiet anser for at være det generelle problem, når vi skal diskutere genanvendelse, og det er, at man i dag kun genanvender, hvor det kan betale sig at genanvende. Det vil sige, at man her opererer inden for det bestående samfunds rammer, og man lader genanvendelsen styre af markedsmekanismen: hvor det kan betale sig, får vi genanvendelse — jeg har nævnt glasserne, metallerne og skrot — og hvor det ikke kan betale sig, får man ikke genanvendelse.

På længere sigt tror vi ikke på, at man kan nøjes med at få genanvendt produkter ud fra, hvad der kan betale sig. Vi regner altså med, at vi på længere sigt må lægge økologiske og genanvendelseskriterier til grund for produktionen, og det kan være, at man altså herved ikke tager stilling til, hvad der kan betale sig, og hvad der ikke kan betale sig. Vi tror ikke, det er noget, der ligger hverken fra den ene dag til den anden dag, men på længere sigt opererer vi med en egentlig produktstyring ud fra disse synspunkter.

Hvad skal vi da gøre, indtil vi når disse 4, 5, 6 år frem i tiden? Ja, dér skal vi eksperimenterer for at sætte genanvendelsesprocenterne i vejret i hele samfundet, og en måde at eksperimenterer på er at oprette en egentlig genanvendelsesfond. Midlerne til en sådan fond kunne eventuelt — jeg siger kunne eventuelt — komme fra en emballageafgift; i hvert fald har vi et godt øje til det, vi kalder dobbeltemballage, som meget rimeligt kunne belægges med en afgift. Senere kunne man måske komme så langt, at man lagde en afgift på alle nye ressourcer for at nedbringe tilgangen af nye ressourcer og øge tilgangen af de genanvendte ressourcer.

Hvad skulle man så anvende en sådan fond til? Til at støtte genanvendelsesproduktionen, således at man subsidierer, giver tilskud til, genanvendelsesproduktionen, så den også kan stå sig over for de nye mineraler og de nye ressourcer i de tilfælde, hvor det ellers ikke kunne betale sig.

Lad mig afslutningsvis her nævne, som det også gennemsyrler redegørelsen, at hele genanvendelsessynspunktet har en meget høj beskæftigelseeffekt og også en meget høj valutabesparende effekt. Jeg har ikke villet nævne disse sidste synspunkter, fordi

det er de synspunkter, vi normalt inddrager i debatten, og jeg har håbet, at debatten kan foregå på et mere langsigtet niveau med de perspektiver, som også ligger i redegørelsen.

Holger Hansen (V):

Miljøministeren har lagt redegørelsen frem, som vi her debatterer, stort set som den var udarbejdet før regeringsskiftet, og det er jeg da glad for; jeg tager det som et tegn på, at miljøministeren i hovedsagen deler de tanker, der er nedlagt i den. Vi går naturligvis fra venstre med glæde ind i en debat på baggrund af denne redegørelse og i et arbejde, som vil komme til at ligge til os fremefter, hvis vi skal opnå noget af den effekt, af de værdier, som vi mener ligger i genanvendelsesideen.

Det fremgår af redegørelsen, at den ikke er et forsøg på at klare en række problemer, men et forsøg på at stille en række spørgsmål op til debat i folketinget og i offentligheden, og det tør også nok siges, at redegørelsen har givet anledning til debat i pressen. Det er et godt tegn, det er et tegn på, at vide kredse i offentligheden interesserer sig for problemet genanvendelse eller, som man også kan sige, interesserer sig for, hvordan vi økonomiserer med vore ressourcer, hvordan vi kommer væk fra smide-væk-samfundet. Jeg tror, der er en dyb forståelse af, at vi i de seneste år i vor produktion og i vort forbrug har tillagt os vaner, som ikke kan holde. Der skulle en oliekrise til med stigende råvarepriser til følge, før vi blev rigtig opmærksom på disse problemer; nu er vi det. Redegørelsen er, synes jeg, et godt grundlag for en analyse af situationen generelt og på en række enkeltområder.

Det er rigtigt, som det er fremhævet, at problemet ikke alene er at spare ressourcer, men også at finde produktions- og forbrugsmønstre, som ikke belaster samfundet ved at påføre os unødige udgifter ved at rense op efter os. Jeg tror, der vil vise sig at være en bred politisk enighed om, at vi ikke kommer uden om at beskæftige os med genanvendelse; det skal nok vise sig i den debat, der nu følger, om der så kan findes metoder til at fremme ideen, og metoder, der i øvrigt ikke forvrider forbrugsvalget mere end højst nødvendigt. Jeg tror ikke, det er gørligt at pege på bestemte principper at lægge til grund for vores politik på dette